

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petisor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilattér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A helyi ipar pártolása.

Érdekes mozgalmat indítottak Brassóban. A helyi ipar pártolására tömörül az ottani társadalom. Bizottság alakult a mozgalom vezetésére és a tartós siker biztosítására. Az eszmét dr. Székely György főispán vetette fel. Most elsősorban az aláírások gyűjtése van folyamatban. Az aláírók kötelezik magukat kizárólag a brassói ipari termékek vásárlására.

E mozgalomról a sajtónak kötelessége tudomást venni, hogy követésre találjon és minél szélesebb rétegekben terjedjen az eszme, mert térfoglalása a nemzeti vagyongyarapítását jelenti.

E mozgalom hordereje azért fontos, mert elsősorban a helyi és nem azon túl terjedő ipar támogatására irányul. Volt ilyesről már szó sok helyütt. De annyiban maradt a dolog. Több semmi nem történt és ipari műhelyeinkben éppenséggel nem emelkedett azóta a forgalom. Hölgyvilágunk azóta is előszeretettel készített ruháit Budapesten, Bécsben és sok ezerre megy az összeg, mely szükségleti cikkekért Eperjesről elvándorol. És itt is beigazolást nyert a régi tapasztalat, hogy országos avagy ország-részekre terjedő ipartámogatási mozgalmak — halva-született eszmék. Az ily mozgalmak eredményeznek tömértelen írásos nyilatkozatokat, de a végeredmény nem sokkal több a semminél.

Míg ellenben, ha minden város lakossága a maga világában állít védővárakat a honi ipar támogatására, tehát elsősorban a városi ipartermékekre, ez lassan maga után vonja az egész ország iparának felkarolását. Kezdetben megszokja egyes város közönsége a saját polgártársai iparügyét felkarolni, ezen kötelesség-

tudás utóbb tovább terjed a város határánál és védzárnyaik alá veszik az ország más részeiben produkált honi ipart is.

Ha valamire alkalmazható ezen közmondás: «a ki sokat markol, keveset szorít», ez esetben csakugyan áll ez, a mint az eddigi eredménytelenségek bizonyítják. A helyett, hogy előbb belenevelnök közönségünket az eddigi szokásai elhagyására, egyszerre akarjuk vele megtétni a nagy ugrást a honi ipar felkarolására.

Ezért végződtek fiaszkóval az eddigi országos ipartámogatási mozgalmak!... Mert a szokással nehéz szakítani, s ha pillanatra lelkesül is az illető a felvetett eszmén, de csakhamar megint visszasisak régi szokásába. Míg ellenben, ha az ipartámogatási mozgalom néhány éven át egy város falai közt lüktet, a helyi ipar támogatása végett, ezt már könnyebben állandósítja a közönség és idővel ez a kötelességtudása vérvé válván, a honi ipar más vidékeire is kiterjeszti az egyéni támogatását.

A város területére szorító akciónak tehát meglesz az az eredménye, hogy jobb módhoz juttatja saját iparosait s alkalmat ad ezzel jobb gyártmányok készítésére. Előidézi a valamirevaló olcsóbb iparágakat és beoltja a közönségbe a honi ipar iránti szeretetet.

Mert hogy az ily országos mozgalmak nem sikerültek, arra nagyban befolyt az, hogy iparosaink drágán dolgoznak és bizony sok kivánni valót hagy munkájuk. Különösen a szemnek jól eső külső csinra nem fordítanak elég gondot.

De hát az is igaz, hogy ha nincs elég vevő, miként tudjanak az iparosok hivatásuknak megfelelni? És az is bizonyos, hogy kezdetben még némi hátrányban lesznek a külföldi iparmékek-

kel szemben, de az egyensúly helyreáll a helyi ipar támogatásával.

Meggyőződés, hogy csak a brassói példával lesz általános a honi ipar támogatása. Ily úton ellensúlyozható a selejtes ipar. Ki is mondták Brassóban egy ily értekezleten, hogy a helyi ipar támogatása a selejtes munkákra nem fog kiterjedni. Ez helyes határozat, mivel a honi ipartámogatási mozgalmak megölésére befolytak a selejtes munkákból való becsapások is. Magam is például honi gyártmányú papirokat és borítékokat vásároltam, néhány óra ellátván magam s a végeredmény az volt, hogy egyre sem tudtam írni, a tinta összefutott rajtuk. Ilyen és ehhez hasonló esetek fojtják el a honi ipart támogató mozgalmakat.

Míg ellenben a helyi ipartámogatással az ily visszaéléseket ellensúlyozhatni. S ha egyszer a helyi ipar megszokja a jó produktumok előállítását, arról később nem szokik le, a mikor másfelől is kap megrendeléseket.

Azt azonban nem helyeslem, hogy az akció megindításához ötszáz család megnyerése állapítatik meg, mert ez kezdetben lehetetlenség. Senki sem szereti írásbelileg lekötni magát. És ha mégis lekötötte magát, akkor túlkövetelő, folyton gáncoskodik, míg végre konkolyhintésével szétrobbantja a helyi ipart támogató egyletet.

E helyütt célszerűbb törzkönyvet vezetni s tetszés szerint iratkozzék be valaki, a helyi ipart támogatók sorába. Így lassúbb ugyan a haladás, de nem beszélhet aztán senki «beugratásról». Zsebkérdésben nehéz az élőleges írásbeli lekötés. De utóbb azt a habozó is megteszi, ha látja, hogy ez s amaz ismerőse is tisztességes ipartermékhez jut.

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Barangolások a Magas-Tátrában

Csorbai-tó—Vadorzó-hágó—Halastó—Lengyel Öttó—Zawrat—Zakopane.

Írta: dr. Flórián Károly.

A mikor nyár derekán a nap sugarai izzó melegséggel tüznek a virágokra, fákra és bokrokra, melyeknek levelei alétlan csüggnék alá, a mikor naphosszat nem látni egy pöttön kis felhőt sem a sötétkék égbolton — akkor az igazi magyar turista szívében ellenállhatatlan vágy támad a Magas-Tátra fenséges bércei, jéghideg csermelyei és üde levegője iránt.

Az elhatározás hamar megtörténik. És a hajnali vonat már teljes turistafelszerelésben visz bennünket Csorba felé.

A Kassa-oderbergi vasút csorbai állomásán már turista területen vagyunk. A hangulat már egészen alpesi. A míg azonban az Oderberg felől jövő vonat be nem érkezik, addig nem indul a fogaskerekű. Be kell tehát amazt várnunk. Ez által alkalmunk nyílik megállapítani azt a tényt, hogy bizony-bizony Oderberg felől legalább is négyszer annyi turista érkezett, mint Kassa felől. És ezt így tapasztaltam — sőt még fokozottabb mértékben — kora tavasszal és késő őszszel egyaránt.

Egy jelensége ez annak a szomorú valóságnak, hogy

a Magas-Tátrában megforduló turisták háromnegyedrészé külföldi. De ne tessék félreérteni. Nem a németeket sokallom! Hiszen bár lennének még többen! De a magyarokat keveslem!

Dr. Poschwitz Tivadarnak a M. K. E. évkönyveiben megjelent és a magyar kalauzok könyvei alapján készült összeállítása szerint ugyanis

1899-ben: 396 csúcsmászó turista között 122 volt magyar, vagyis 30.8%, 133 hágójáró turista közül pedig 18 volt a magyar, vagyis 13.5%.

1900-ban: 451 csúcsmászó magyar vett részt, tehát 28.6%; míg az átjárókat felkereső 136 turista között 38 magyart találunk, tehát 28%-ot.

1901-ben: 491 volt a kimutatható csúcsmászók száma, köztük 106, azaz 21.5% magyar; a hágókat pedig 286-an keresték fel, köztük 47 magyar, azaz 16.3%.

Az 1902. és 1903. év adataira — sajnos — nem tudtam reáakadni. De bizonyos, hogy ezekben az években sem volt sokkal több a magyar turista.

1904-ben: 829 csúcsmászó között 194 magyart, vagyis 23.4%-ot és 221 hágóátkelő között 54 magyart, tehát 24.4%-ot találunk.

Igazi turisták nélkül pedig tevékeny és hatalmas turista-egyleteket alkotni nem lehet!

No de azért csak küzdjünk és bízzunk. Lesz talán még máskép is!

Ezenközben elérkezett az indulás ideje. És lassú dohogással kezdte meg útját a kis fogaskerekű vasút, melynek czélja elérései 450 méternyi magasságot

kell leküzdenie. A vasút csak 1896. július 28-ikán nyílt meg és így ma még annyira a mennyire látható állapotban van meg a régi kocsiút is, mely hol jobb-felől, hol balfelől kerül. Néhány év múlva azonban teljesen nyoma vész. A mit főleg azért lehet sajnálni, mert a fogaskerekű vasútnak nem minden személyszállító vonathoz van csatlakozása és úgy sokszor kerülhet a turista abba a helyzetbe, hogy választania kell a között: Csorba-állomáson akar-e maradni, vagy pedig felgyalogol a tóhoz. Ez az utóbbi pedig az esti órákban már ma sem könnyű dolog. Volt alkalmam látni, a mint egy külföldi házaspár és felnőtt leányuk a fáradtságtól és félelemtől teljesen kimerülve érkeztek meg éjjeli 10 óra után a Csorbai-tóhoz, miután két óráig botorkáltak a fogaskerekű vasút sínei között.

A sínpar mellett menni pedig tilos is, de meg — tekintve a meredek falú vízátereszeket — veszélyes is. Hanem legalább az útirány biztos!

Vagy minden éjjeli vonathoz kell tehát járatni a fogaskerekűt, vagy helyre kell állítani az utat!

A mint a haladó kocsiból letekintünk az erdős vidékre, majd elmerülünk a fák zöldje felett kicsillanó hófejjű sziklák szemlélésébe, egy kérdés tolu előnkbe. Ez a kérdés, hogy hogyan is mondhatta a nagy Petőfi azt: «Mit nekem te zordon Kárpátoknak Fenyvesekkel vadregényes tája.»

Hogyan lehetett az, hogy a nagy költőt hidegen hagyta a hegyvilág óriási aránya, fenséges szépsége?!

Hát valójában nem is volt így! Petőfi versének

Jelen számunkhoz félév melléklet van csatolva.

TUM
ASBOR.
ymint rendkívüli köny-
es íz és magas vas-
s egészségügyi tanács
z eredmény feltétlenül
örvend. Sokan utánoz-
nel, — különbözik már
an készítő követhetek.
ország összes nagyobb
n: Telefon 58—47.
KÁLVIN-TÉR.

gyár
bathely.
körút 15.
motorokat 2—50
lőerőig.
zletek.
ly kizárva!

S.
y Eperjesen
ANK“

jegyzett részvények
részvények névérté-
sítését kimondó köz-
kuló-közgyűlés által
án még hátralékban
ég, még pedig ezen
ntáránál lefizetendő.
ét hónapon belül az
sre a társaság rész-
ndítmény által fog-

ülte esetén az aláírás-
zetési kötelezettsége
l vissza fognak adatni.
nyaláírási ívek a kö-
ajtók rendelkezésére:
arékpenztárnál,
arék- és Hitelpenztárnál,
jhelyi Takarékpénztárnál,
tószentmiklósi Takarékpénztárnál,
Takarékpenztárnál;

r. Rosenberg Mór
ügyvéd, Eperjesen,
Ssakmáry Dezső
bírtokos, kendei lakos,
r. Sstehlo János
ügyvéd, Eperjesen.

De mert a buzdítás az ily kérdésben nagyon is ránk fér, hát a brassói sajtó minden évben adja azok névsorát az egyleti évi nagygyűlés alkalmával, a kik helyi ipar támogatására kötelezték magukat. Ez sokat fog kiábrándítani honi az idegen ipar bálványozásából.

Brassó fenti példáját kövessék többi városaink is. Dikciózással, kortesbeszédekkel a honi ipar ugyan föl nem virágozik. Az önálló vámtérület hangoztatása üres fikció, ha nem fejlődik ki bennünk a honi ipar támogatása iránti hajlam. Hiszen váltig állítják az önálló vámtérület hívei, hogy az osztrákokkal ez esetben kiegyezünk. De ha «kiegyezünk», hát akkor bizony továbbra is uralni fogja a tért hazánkban az osztrák ipar és hátrányban lesz a honi ipar vele szemben, ha más szellemet nem teremtünk közönségünk körében.

Ezen cél felé pedig a legbiztosabb út a Székely főispán által választott. A brassói akció megérdemli, hogy azt kövessék más városok is, de nem immel-ámmal, hanem teljes odaadással, mert csakis akkor lehet ezen üdvös mozgalom eredményes.

Néhány szó a névmagyarosításról.

Vannak, a kik még emlékeznek arra az időre, a mikor a német nyelv épp oly domináló volt Eperjesen, mint a magyar. Német nyelvű feliratok és czégtáblák pedig városunkban még nem is igen régen léteztek. Ezen állapotok — hála a mindinkább erősödő nemzeti törekvéseknek — ma már mögöttünk vannak ugyan, azonban a magyarosítás terén még mindig nem értük el azt az eredményt, a mely kívánatos volna és a melynek elősegítésére törekvünk segíteni minden jó hazafinak kötelessége.

Az utóbbi időben a névmagyarosítás statisztikai kimutatás szerint ismét csökkent Szeretnők magunkkal elhitetni, hogy ezen csökkenés a dolog természetes következménye, minthogy már kevesebb lett a magyarosítandó név. Ezen feltevésünket azonban megczafolnák a tények. A magyarosítandó név kevesebb lett ugyan, de korántsem annyival, hogy csökkenésnek kellene mutatkoznia. Vegyünk csak kezünkbe bármely helyben lakó egyénekre szóló névjegyzéket, vagy lapozzunk egy helybeli cím- és lakjegyzékben, olvassuk a lapokban az egyesületek, testületek stb. választásairól szóló névsort, mindegyikben csak úgy hemzseg a sok idegen hangzású név. Ez nem jól van így! Éppen most, a midőn minden téren a nemzeti érvényesülést akarjuk kivívni, meg kell mutatnunk, hogy nemcsak érzésben, de külsőnkben is magyarok vagyunk.

Ha idegenek jönnek városunkba, a sok idegen hangzású czégtábla láttára ne támadjon bennük kétely az iránt, hogy vajon tényleg magyar városban tartózkodnak-e. Hisz a külföldiek — sajnos — legtöbbször úgyis úgy tanulják, hogy Magyarország osztrák tarto-

nem ez az értelme. Mert akkor a Magas-Tátráról nem írhatott volna úti-rajzaiban ugyanez a költő ekképen: «A láthatár végén, egész maga mivoltában látni a Tátrát; mindezt látja az utazó és ha az utazó költő, akkor fölkiált, mondván . . . nem, semmit sem szól, nem szólhat, némán bámul; ha pedig az utazó kritikus, akkor fölleskél szívének kilencztizedrésze s azt mormogja fogai közt: meglehetősen».

Így már kibékülünk a nagy lírikussal!

Ez alatt letelt a félóra és mi megérkeztünk a Csorbaitóhoz. Előléptetése óta még nem tisztelegtünk nála. Eddig ugyanis nagyság szerint a harmadik helyet foglalta el a Tátra magyar tavai között. A választott bíróság ítélete és az ezt becikkelyező 1903. évi IX. t.-cz. óta azonban a Csorbai tavat illeti az a büszke jelző, hogy «a legnagyobb magyar tengerszem».

Táviratilag megrendelt hűség, derék vezetőnk, Csissák Pál, már várt bennünket. Megindult tehát a tanácskozás. A mi tervünk az volt, hogy a Ticha völgyén keresztül átmegyünk a Magas-Tátra északi oldalára a Halastóhoz és innen a Vadorzóhágón át kerülünk vissza. A Vadorzó-hágóra már éppen harmadszor készültünk. Két ízben ugyanis a közbejött esőzések miatt a Halastótól más irányba kellett fordulnunk. Vezetőnk élt a gyanúperrel, hogy az idő most is cserben hagy a cél előtt és azért azt ajánlotta, hogy azonnal induljunk a Vadorzó-hágóra.

Megnéztük óránkat. Pont tíz óra volt. Rövid gon-

mány. Ezen tévhitükben ne erősítse meg őket a sok idegen hangzású czégtábla.

Eddig leginkább a tisztviselők körében észlelhettünk tetemes haladást a névmagyarosítás terén, azonban a kereskedőknek és iparosoknak sem szabad idegenkedni nevük magyarosításától. A névmagyarosítás elé gördülő apró, látszólagos akadályok, bizonyos nevekhez fűződő tradíciók, melyekre sokan támaszkodni szeretnek, mind kicsinyes dolgok a nagy nemzeti ügyhöz képest.

Nézetem szerint a névmagyarosítás ügyét két mód szerint lehetne eredményesen előbbre vinni. Az egyik mód az volna, hogy társaságoknak, testületeknek és egyesületeknek saját kebelükben és saját hatáskörükben kellene a névmagyarosítás érdekében propagandát csinálni. Járjanak elől jó példával az egyesületek választmányai. Hozzanak a választmányi üléseken olyan határozatot, a mely szerint az egyesület idegen hangzású névvel bíró tagjai alkalmas körlevelek révén buzdítassanak nevük magyarosítására. Ha létesülhetett külön névmagyarosító egyesület, miért ne munkálkodjanak ezen a téren a már meglévő egyesületek is.

A másik módja a névmagyarosítás terjesztésének hivatalosan, közigazgatási úton volna keresztülvihető. A falusi gazdák, földművesek és iparosok között ugyanis számtalan idegen név van. Ezek részére meg kellene könnyíteni az eljárást oly módon, hogy felsőbb utasításra a jegyző vagy a bíró venné kezébe az ügyet; a ki nevét magyarosítani szándékozik, annak azt a község-házán csak jelentenie kellene. Minden egyebet hivatalosan kellene elintézni. Kívánatos volna még a bélyegilletékek leszállítása, vagy tömeges jelentkezésnél annak teljes elengedése.

Vajha városunk társadalmi és vármegyénk közigazgatási közegei mindkét mód szerint a kezdeményezés színterére lépne.

Azonkívül természetesen mindenkinek kötelessége e hazafias ügyet saját tehetsége és módja szerint előbbre vinni, mert a míg csak egy idegen hangzású névvel bíró polgára van e hazának, a névmagyarosítás ügye mindig aktuális lesz.

HIREK.

* **Tiszteletbeli kanonokok.** A király a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére, *Gojdiás* János kruzslói és *Bihary* Emanuel pcsolnai görög kath. esperes-lelkészeket az eperjesi székeskáptalan tiszteletbeli kanonokjává nevezte ki.

* **Kinevezések.** A m. kir. igazságügyminiszter *Hvosdovnich* Pál beregszászi kir. törvényszéki joggyakornokot az eperjesi; *Szaxun* János eperjesi kir. törvényszéki joggyakornokot pedig a dévai kir. törvényszékhez aljegyzőkké nevezte ki.

A m. kir. belügyminiszter dr. *Hérics* Imre budapesti m. kir. államrendőrségi segédorvost fizetésnélküli rendőrvosszá nevezte ki.

* **Perjel-választás.** A magyar betegpólopírgalmasrend szepesváraljai perjeljévé *Jávás* Hiláriust választották meg.

* **Új gazdasági tudósító.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter Sárosvármegye alsótarcai járására nézve *Kirchmayer* Vilmos enyiczkei lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bírta meg.

dolkodás után elfogadtuk az új úti-tervet és megindultunk a tó partján a Menguszfalvi völgy felé.

A Csorbai-tó! A «Tátra gyöngye»! Szinte kedvünk volna Gömörország székvárosa egykori polgármesterének toasztját ebből az alkalomból megfelelően átalakítani; ha nem tartanánk attól, hogy mi is úgy járhatunk, mint ő.

Ennek a toasztnak ugyanis az a hisztorkuma, hogy Rimaszombaton valami hivatalos bankett volt, melyen a város egyik kiváló intézetére a polgármester is toasztot kívánt mondani. Felköszöntője így hangzott:

«Ha a föld isten kalapja, Magyarország a bokréta rajta. Ha Magyarország isten kalapja, Gömörvármegye a bokréta rajta. Ha Gömörvármegye isten kalapja, Rimaszombat a bokréta rajta. Ha Rimaszombat isten kalapja . . .»

A végső konklúzió levonását meggátolta azonban egy jelenlévő orsz. képviselő, a ki nevetve kiáltotta oda:

«akkor a polgármester úr a bokréta rajta!»

Lett erre olyan harsogó kacagás az egész teremben, hogy no . . .! A legjobban nevetett persze a bokréta, azaz a polgármester úr maga.

A Csorbai-tó búbajos szépsége minálunk magyaroknál vitán kívül áll. A németektől sokszor hallottam, hogy ők az «Eib-See»-t, melybe a Zugspitze meredek falai tükröződnek, impozánsabbnak tartják. Mi azonban ennek a magyar tengerszemnek nem találjuk párját. Éppen azért nem is kísérlem meg gyöngye tollammal leírni — azt, a mi leírhatatlan; szintelen szavaimmal tolmácsolni azt, a mi kimondhatatlan.

(Folyt. köv.)

* **Új ügyvéd Felsőszvidniken.** Az eperjesi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. *Springer* Zoltán ügyvédet Felsőszvidnik székhelyül a kamara ügyvéd-névjegyzékébe felvette.

* **Elnökök lemondásai.** *Kösch* Árpád, az «Eperjesi Kereskedők és Kereskedő-ifjak Egylete»-nek elnöke, meg *Fried* Simon, ugyanezen egyesület alelnöke, lemondott ebbeli állásaikról.

* **A honvédkerületi parancsnok távozása.** *Jáhl* Gusztáv, altábornagy, honvédkerületi parancsnokot a legközelebbi napokban Szegedre helyezik át kerületi parancsnoknak, s helyébe egy budapesti dandárparancsnokot léptetnek elő.

* **Esküvő.** *Vöröss* Sándor koll. főgimn. tanár július 29-ikén tartja esküvőjét *Tomeskó* Stefániával Balassa gyarmaton.

* **Eljegyzés.** Dr. *Körtvélyessy* Dezső eperjesi kir. törvényszéki bíró eljegyezte *Kormos* Matildot Budapestről.

* **Halálozás.** *Rojkovich* Antal nyugalmazott gör. kath. lelkész, kiérdemült esperes, szentszéki tanácsos, gyémántmés áldozár, július hó 16-ikán, életének 88-ik évében Litinyén elhunyt. Temetése július 18-ikán volt.

Szedlák Jolán, *Szedlák* Sándor és neje szül. *Dzubay* Annának 17 éves leánya, júl. 17-ikén Eperjesen elhunyt. Temetése július 18-ikán volt Eperjesen, a gör. kath. egyház szertartásai szerint.

Id. Sikorszky András, ker. szent. Jánosról nevezett budai prépost, szentszéki ülnök, sóvári plébános, arany-més áldozópap július 18-ikán, életének 80. évében Sóvárt elhunyt. Temetése nagy részvét mellett július 20-ikán volt a sóvári várhegyi sírkertben.

* **Egyházkerületi közgyűlés.** A tiszaí ág. h. ev. egyházkerület ezidei közgyűlését *Miskolcson*, júl. 19-21. napjain tartotta meg. Ezen a közgyűlésen *Szent-Iványi* Árpád egyházkerületi felügyelő és *Zelenka* Pál püspök elnökölték. Eperjesről ott voltak: dr. *Mikler* Károly, dr. *Schmidt* Gyula és dr. *Szlávik* Mátyás, mint a közgyűlésnek hivataluk alapján tagjai, valamint a következő választott képviselők: *Draskóczy* Lajos, dr. *Flórián* Károly, *Körtvélyessy* Béla, *Liptai* Lajos, dr. *Obetkó* Dezső, dr. *Wallentinyi* Samu. A közgyűlés tárgysorozatának egyik legfontosabb pontja a Bártfa, Eperjes, Kassa, Kisszeben kettős egyházainak egyesítése volt. Ebben a kérdésben hosszas vita után kimondták, hogy bár az egyesítést kívánja a közgyűlés, azt az érdekelt egyházközösségek szabad elhatározásától tartózkodik. A november 8-ikán Budapesten megtartandó egyetemes gyűlésre kiküldték többek között: *Draskóczy* Lajost szavazati joggal, dr. *Flórián* Károlyt, *Kubinyi* Albertet, *Liptai* Lajost, dr. *Raffay* Ferenczet, dr. *Obetkó* Dezsőt tanácskozási joggal. A kerületi középiskolák egyik kiküldötte *Gömör* János lesz.

* **A tanítónőknek szives figyelmükbe!** Az Angolkisasszonyok B. Mariae V. intézete Eperjesen a legnagyobb szeretettel hívja meg az igen tisztelt tanító-nőket közel- és távolról háromnapos lelki-gyakorlatokhoz, melyek az intézetben augusztus 17., 18., 19-ikén tartanak. Valamint a tanításban és munkában kifáradt test pihenésre szorul s a szünidőben megkapja a szükséges szórakozást. Úgy a léleknek is szüksége van üdülésre, felfrissülésre, hogy újult erővel láthasson a gyermekek tanítása- és nevelésének nagy feladatához, s ez utóbbit akarja az intézet épp a lelki gyakorlatok megtartása által nyújtani. Csoportosuljanak, jelentkezzenek minél többen, beszéljék rá kollega társnőiket; halhatatlan lelkük megérdemli e fáradságot s az örökkévalóságban örülni fognak az intézet falai közt csendes visszavonultságban töltött napoknak. A résztvenni akarók sziveskedjenek ebbeli óhajukat az Angolkisasszonyok főnöknőjével írásban tudatni, és pedig legkésőbb aug. 12-ikéig. Lakást és teljes ellátást naponként 2 koronáért az intézet nyújt.

* **A tapolyi társadalmi egyesület jubileuma.** Most július hóban lesz tíz esztendeje, hogy a tapolyi társadalmi egyesület *Girálton* megalakult. Az egyesület, a melynek élén a tapolyi járás érdemes, köztisztviselő álló főszolgabírája áll, július 22-ikén ünnepli meg a nevezetes évfordulót. Diszkozyűlést tart, a melyet társasvacsora és végül tánc követ.

* **Egy magyar feltaláló.** A napilapok hírt adtak egy magyar embernek feltűntést keltő találmányáról: egy új hajóágyú-irányító készülékről, mely lehetségessé teszi, hogy száz lővés közül nyolcvan találjon. A feltaláló pécsújfalusi dr. *Péchy* Henrik, a pólai tengerész-hadosztály korvett-orvosa. Dr. *Péchy* Henrik sárosvármegyei születésű, 32 éves orvos, a ki egyetemi tanulmányait a budapesti egyetemen végezte. Önkéntesi évenek második felét Pólában szolgálta, a hol később aktiváltatta magát. Már egyetemi hallgató korában nagy előszeretettel foglalkozott a fegyverekkel s egyike volt a legjobb lövőknek.

* Thö testülete 8 felebbezés. Szepesvárt azonban a

* **Lab** Egyesület dezett, me egyeslet és a is szerepel sor, de ki arányban voltak. G eperjesiek met köszo Kákos A

* **Har** közönség helyreállít mulatság verseny ke családjeggy (Es-dur) hegedűn 3 úr, gordo «Cserebogó» úrhölgy. 3 Spiegel Le úr. 4. Heg kéler». Al Dalok. Er gorán kísé gora-hárm donkán L

* **Kere** A Kálvári régiiben na betonlépcs nagyközör ria-hegy ne helye, de E is. Ilyennel jó szívvel, c levő táblán laetare». C kodj a han jegyezzük, mely helye szónak is csendesen

hogy tarol a kálváriar elfedték, c azt teljesen az egész vi fákat kelle

* **A la** járás szolg rendeletév

* **Dar** Siroka és nek, mely ezred igló 85-ik gya

* **Tal** Linkesch homokba a rendőrs sülünk —

* **Ta** egy rézlár igazolt tu

* **Fel** közönség meggyőző nemzeti e gyűjtotta megszólal gatóját, r jességévé Szövetség vette egy

Schmidt

natnál, ben csele

Magyarjakabfalun, Orkután, Pécsútfalun és Somon; a sírokat járásban Szarvölgyön és Sósútfalván; a tapolyi járásban Hanusfalván, Hazslinban, Kurimán, Ortutón és Sassován; a szekesdi járásban Szakón; a makoviczai járásban Bányavölgyön; Bártfa, Eperjes és Kisszeben sz. kir. városokban *Sertésvész* van az alsótarcai járásban Lemesen. *Vessétség* van a felsőtarcai járásban Plavniczán; a tapolyi járásban Karácsonymezőn, Mátýásán és Tapolybisztrán; Eperjes sz. kir. városban.

* **Takonykór Zborón.** Schwarz testvérek zborói bérletének lóállományában a takonykór nagyobb mérvben fellépett, ennél fogva már eddig 4 lovat kellett kiírtani. A bántalom terjedésének meggátlása végett a földművelésügyi minisztérium kiküldte Tátray János központi állategészségügyi felügyelőt, a ki a törvényhatósági állatorvossal együtt maleinnal fogja beoltani a többi 32 lovat.

* **Szepesmegye közgyűlése.** Szepesvármegye törvényhatósági bizottsága gr. Csáky Zenó v. b. t. t. főispán elnöke alatt e napokban ülést tartott, melyen az alispáni állásra egyhangulag dr. Neogrady Lajos volt vármegyei főjegyzőt választották meg. Az így megüresedett főjegyzői állásra Görgey Gusztáv 105 szavazatával szemben Ujfalussy Brunót választották meg 140 szavazattal. Főszolgabíró Winkler Ernő, szolgabíró pedig Lukács Béla lett.

* **Nógrádmegye meghívója.** Nagy ünnepségre készül Nógrádvármegye. Szeptember 17-ikén lesz történelmi nevezetességű, jelentős évfordulója a széchenyi országgyűlésnek, a mikor Rákóczi Ferenczet fejedelmé választották. A magyar történelm ezen nagy eseménye óta kétszáz esztendő pergett le az idők múlásában. Szeptemberben lesz a fejedelmé választó Magyarország jubilaris ünnepe, a melyre most hazafias lelkesedéssel készül Nógrádmegye. Sárosvármegye is kapott meghívót a jubileumra. A hatóság ezután fog intézkedni a részvétel dolgában.

* **Szabályrendelet a szemét-eltakarításról.** A házi szemetet a lakók sokszor hónapokon át gyűjtik az udvarokban, a kik pedig a malom-árok mentén laknak, azok meg a szemetet a vízbe dobják. Ezen fog segíteni a város, mivel szabályrendeletet alkot, hogy csekély díj fizetése ellenében a város vállalkozója útján fogja az udvarokból a szemetet és más hulladékokat naponta elszállíttatni — Tévedések elkerülése kedvéért azonban megjegyezzük, hogy *nem Eperjesről, hanem Ungvárról van szó.*

* **Új bankfiók a Magas-Tátrában.** A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank a Magas-Tátrába utazók kényelmére Ótátráfűreden, mint a Tátravidék leglátogatottabb helyén, kirendeltséget létesített, mely július hó 1-jén nyit meg. Ez a kirendeltség a reá kiírt csek- és hitellevelek beváltásával, valamint minden egyéb, a bankszakmába vágó ügyeket lebonycításával fog foglalkozni. A csekkek és hitellevelek beváltásának feltételei a kirendeltségnél magánál tudhatók meg.

* **Modern ridikülők, szivar-, pénz- és oldal-tárczák valódi ezüst veretekkel** Cattarino Sándornál Eperjesen.

* **Megölte a villámcsapás.** Hrabszéken történt, hogy a csütörtöki nagy égháború alkalmával Hopkó Vazul a toronyba ment, hogy harangozzon a vihar ellen. Kongatta is becstülettel a hrabszkei öreg templom nagy harangját, de a harangzúgás mit sem használt, mert épp a templomba csapott le a villám és lesújtotta a szegény harangozót, a ki holtan zuhant a templom kövére.

* **Agyonrúgta a ló.** Tóth Jánosné soóvári lakos munkába ment, s három éves kis fiát a munkaadó cselédjének őrizetére bízta. A cselédleány nem sokat törődött az élénk kis fiúval, ki az utca porában varakat épített egy befogott szekér közelében. A jámbor lovacska türelmesen nézte a gyermek közeli játszadozását, de a legyek türelmetlenül tették. Rúgott, s oly szerencsétlenül érte a játszadozó kis gyermek fejét, hogy az nyomban meghalt.

* **Félelemből a halálba.** Harkovics Mihály balpataki lakos már régóta ellenséges viszonyban van Dziák János nevű legénygye. Gyakori volt közöttük a szóváltás. E napokban összevesztettek valami csekélységen. Dziák gúnyolódott Harkovicscsal, a mi az utóbbit annyira kihozta sodrából, hogy dühétől elvakítva, arculütötte haragosát, majd letépte és fojtogatni kezdte. Dziák az ütlegek és a fojtogatás következtében elájult. Harkovics azt hitte, hogy megfojtotta ellenfelét, félelmé-

ben megszökött és Szentmihály közelében az u. n. Loczipusztán öngyilkossági szándékból a Tarczába ugrott. Már fuldoklott az öngyilkosjelölt, midőn Duzda András szentmihályi napszámos elhaladt a folyó mellett. Észrevette a fuldoklót, utána ugrott, s kimentette a vízből. Az öngyilkosjelöltet, ki már eszméletét is elvesztette, a falubeliek csak nagy nehezen tudták életre kelteni.

* **Magyarországon vagyunk!** Szomorúan érdekes és viszonyainkra jellemző eset történt a minap egyik előkelő kereskedésben: Az üzletbe egy közöshadseregbeli tiszt ment be valamit vásárolni. Az üzleti személyzet több tagja németül köszöntve sietett a vevő elé. A közöshadseregbeli tiszt meglepődve tekintett a német üdvözlőkre s csodálkozásának a dorgálásnak beillő mondással adott kifejezést: «De uraim, miért köszöntenek önök engem németül? hisz Magyarországon vagyunk!» A meglepődésben most a személyzet volt a sor, a kik nem éppen szégyenkezés nélkül hallották ez igaz és jellemző szavakat. Valóban üdvös lenne, ha kereskedőink többsége megjegyezné ezt a mondást, mely jellemző a mi viszonyainkra: «De uraim, hisz Magyarországon vagyunk!»...

* **Fertőző betegségek vármegyénkben** ez időszerint nagyobb mértékben csak két helyen léptek fel: Berzeviczén és Darócson. Mindkét helyen a hőkhurut uralkodik. Berzeviczén 97, Darócson 38 a betegek száma. Kisebb mértékben fellépett Sósútfalun a kanyaró, Nagysároson a hőkhurut.

* **Tűz. Máriavölgyön** az üvegyártelepen levő munkások kéményében tűz ütött ki és a munkások a tűz lépésnyire épült csendőrlaktanyával együtt leégett. Mindkét épület biztosítva volt. — Andrásvágás községben e napokban tűz ütött ki, mely két házat és melléképületeit elhamvasztotta. A tűz Friedmann Salamon korcsmáros házában ütött ki s a kémény rendetlen kezeléséből támadt. A falubelieknek vállvetett munkával sikerült a tüzet hamarosan eloltni.

* **Az istenek harczát és a görög istenek regényes történetét** kezdte *A Világ Történelmének* e heti füzeté s azzal a görögök története kezdődött meg. A görögök történetének ismerete az általános műveltséghez annyira hozzá tartozik, hogy annak ismerete nélkül az ember csak félelme. Annak, a ki a görögök s majd a rómaiak történetét kellemes, érdekes, könnyű előadásban akarja megismerni, különösen figyelmebe ajánljuk ezt a munkát. Címe: *A Világ Történelme.* Irta Endrei Zalán. A munkából kiváratra mutatóvanyaszámot ingyen küld *A Világ Történelmének* kiadóhivatala, Budapest, VI., Aradi-utca 8.

* **Csodarabbi Bártfafürdőben.** Ezidén is akadt Bártfafürdőnek egy csodarabbi vendége. Ezúttal Bobova galiczai községből való a csodatevő szemfényvesztő. Szabott, de borsos árak mellett megjövendőli az emberek sorsát, kideríti az elveszett jószágok hollétét és főképpen tanácsokat osztogat.

* **Bölnyek a Szepességben.** Kevesen tudják, hogy ennek a kihálófélben levő állatfajnak maradványai Európában nemcsak Oroszországban élnek, a hol a czár 2000 négyzetkilométernyi rengeteg nagyságú binlovici erdőségében valami 900—1000 bölny van. A bölny fentartására irányuló rendszabályok olyan szigorúak, hogy a ki például az őserdőbe hatol és egy bölnyöt meglő, halálal lakol, vadászatot pedig a czár meghívott vendégei csak három évenként tartanak és legfeljebb 20—30 példányt ejtenek el. A bölny maradványai még a Kaukázusban és hazánkban a Szepességben találhatók, a hol 15 bölnyöt telepítettek körülbelül 20 év előtt a Hohenlohe herceg-féle javorinai hegység rengeteibe. Ezek is csak alig tudnak megmaradni és szaporodni, bár a leg gondosabb védelemben részesülnek.

* **Újtások a Ksod-nál.** A kassa-oderbergi vasút igazgatósága újabban ismét fényes tanúbizonyságot tett arról, hogy az utazó közönség kényelmére s a forgalom biztonsága tekintetében mindennemű áldozatot kész meghozni s arra is törekszik, hogy a kassa-oderbergi vasút az elsőrendű vasutak szintjén álljon. E napokban lesz a forgalomnak átadva a kassa-oderbergi vasút tíz új termes- (szalon-) kocsija, melyeken a győri waggongyár most végzi az utolsó munkálatokat. E személyszállító kocsik első- és másodosztályúak, négytengelyű u. n. Pullman-kocsik, hatalmas tükörablakkal vannak ellátva s rendkívüli fényűzéssel berendezve. Ezenkívül a győri waggongyárban, ugyancsak a kassa-oderbergi vasút részére két pompás hálókocsi is készül, a melyek a Budapest, Zsolna, Oderberg és Berlin közt közlekedő gyorsvonattal fognak jární. A termes-kocsikat kizárólag

a gyorsvonatoknál fogják használni, a melyek ez évtől kezdve sokkal nagyobb menetsebességgel közlekednek, a mi kívánatosá teszi a négytengelyű, nehéz személyszállító kocsik használatát, a melyekben a nagy menetsebesség mellett is alig észlelhető a rázkódtatás. A kassa-oderbergi vasút részére különben a magyar államvasutak gépgyárában több elsőrendű gyorsvonatú lokomotív is készül, a melyek csak a jövő nyáron fognak használatba vétetni. Itt említhetjük meg, hogy a kassa-oderbergi vasút tátralomniczi vasúti állomásán villanyos-világítást létesítenek, az állomás tere ívlámpákkal lesz világítva. A villamos-áramot a Krieger—Matejka-czég felkai villamtelepe szolgáltatja.

* **Béltisztítók telepengedélye.** A kereskedelmi miniszter 1905. ápr. 8-ikán 21,668. sz. a. hozott elvi határozatában kimondotta, hogy béltisztító és szárító telep létesítése a községek belterületén és a lakóházak közvetlen szomszédságában közegészségügyi szempontból egyáltalában nem engedélyezhető.

* **A volt rozsnói püspök váltói.** Rozsnóiról írják, hogy Ivánkovits János dr. volt rozsnói püspöknek a szepesi pénztintézetnél is van váltóadóssága, nevezetesen az Iglói XVI szepesi v. Hitelbanknál 10,000 kor., a Szepesfalvai Takarékpénztárnál 16,000 s a Szepesváraljai Takarékpénztárnál 9000 kor. erejéig, melyeken Stern Lajos dr. fővárosi orvos mint elsőrendű kezes szerepel. Miután a püspök fizetése képtelenné lett, a fizetési kötelezettség a nevezett kezesre hárult, a ki ellen a három pénztintézet keresetet adott be a löcsei kir. törvényszéknél. Stern dr. a pör alkalmával kifogást emelt jogtalan telepítés címén, de ezzel a kifogásával a löcsei törvényszék elutasította őt és kötelezte a váltóösszeg megfizetésére. A kir. tábla most másodikfokban is helybenhagyta a löcsei kir. törvényszék ítéletét.

* **Hogyan készül a liptói túró?** Magyarországon annyi szepesség, kárpáti és liptói túró készül és kerül piacra, írja a GAZDASÁGI LAPOK, hogy szinte hihetetlen. Nagyobb e cikkekben a termelés a birka-létszám súlyánál; vagyis a nevezett túróvidéken nincsen annyi métermázsas súlyú birka összesen, mint a mennyi juhtúrót gyártanak és eladnak. Hogy mindenkinek fogalma legyen arról, hogy miként és miből készítik a nagy hírt kárpáti, liptói és szepességi túrot, íme adjuk a készítés módját egy felvidéki szakember közlése szerint. Nos, ez a speciális juhtúró 50—60 százalékból a Galicziában és Felsőmagyarországon, a városok piacain összevásárolt tehéntúróból, 10—15 százalékból főtt-burgonyából, 8—10 százalékból margarinnal és alig néhány százalékból valódi juhtúróból készül!

* **A tótok sója.** A PESTI HIRLAP írja: „Sárosvármegye északi részében, de másutt is a tótság körében különös felfedezésre jutottak. Azt tapasztalták ugyanis, hogy a sófogyasztás nagy vidéken egyszerre csak szemlátomást csökkenni kezd. Utána néztek a dolgnak és rájötték, hogy takarékosági tekintetből a jó tótok a háziállatoknak szánt marhasót fogyasztják, mivelhogy azt felényivel olcsóbb áron kapják. A marhasót ugyan bizonyos szerekkel undorítóvá iparkodnak tenni, de ez nem zavarja a jámbor tótokot. Tudják, hogy méreg nem lehet benne, mert akkor a marha is megdöglenek tőle, ha az étel más ízű a sótól, az épséggel nem zavarja a jó tótokot. Legyűrűk azt ok úgyis. Persze e miatt a kincstár károsodik, de a tót olykor-olykor még a fináncs eszén is túljár. A dolgot megakadályozni néhez — úgy vélik a finánczok, — a mint igaz is.“

* **Egy orvos a kivándorlásról.** Gállgó Ede dr. orvos «A kivándorlásról» czímmel kis füzetet tett közzé, a mely figyelmezteti a kivándorlókat arra a veszedelemre, a mely egészségüket fenyegeti az újvilágban. Elmondja, hogy Amerikában a bevándorlók a legterhebb, legveszedelmesebb és legegészségtelenebb munkát kapják, a miről bármely orvos meggyőződhetik, a ki a falujában körülnéz. Manapság ugyanis hazánkban sokféle vannak Amerikából visszatért emberek. Szereztek egy kis pénzt Amerikában, de a legtöbb halálos betegség csíráját hozza magával. Mások, mint nyomorékok térnek vissza Amerikából s nagyrésztük tudóveszes. A füzet szerzője ezért, mint orvos, figyelmezteti honfitársait, hogy ne vándoroljanak ki Amerikába, ne hagyják magukat elcsábítani lelketlen ügynököktől, vagy künn lévő honfitársaiktól, a kik csak arról irnak haza, hogy mennyi pénzt kerestek, de elhallgatják s sokszor nem is tudják, hogy halálos betegséget is szereztek a nehéz, gyilkos munka mellett, a mely ott a kivándorlóra vár.

Az ember ellenségei.

Jól megtekintve, az emberi lét a bölcsőtől kezdve a koporsóig nem egyéb, mint a szakadatlan harc különféle bel- és külső ellenségei ellen. Az egyik folyton betegség és sinlés ellen harcol, egy másik anyagi gonddal, egy harmadik erkölcsi és fizikai kellemetlenségekkel, szóval minden egyes egyénél a létért való küzdelem más és más formában prezentálja magát, de senki sincs tőle megkímélve. Mindeme kellemetlen napok simán való átjövételében áll az élet feladata, de ez nem

mindenkinek egyformán adatott, a mit az egyik könnyen kitarthat, a másikat földhöz teríti, és a mit az egyik ügyszólván játszva leráz magáról, a másikat egész életére teher marad. A létért való küzdelem a bölcsőtől kezdve a sirig tart és valóban, még a gyermeknek legzsengőbb korában is része van benne. A létért való küzdelemben különösen a nyáron fellépő gyomor- és bélbajok a gyermek legrosszabb ellensége gyanánt számíttatnak. Ezek ellen legjobb oltalmat képez egy racionális táplálkozás, mely a bölcsőtorna lehetőleg kiméltével a szervezetnek annak felépítésére szükséges tápanyagot vezet

hozza és az által őt betegségek ellen ellenállóbbá teszi. *Kufeké* gyermeklisztjének tejjel való adagolása igen racionális, mely az anyatejben levő tápanyagot kellő arányban bírja, a tehéntejet, mely a természettől nem a kis embernek lett szánva, finom pelyhessé olvasztja és így a gyermeki emésztőapparatushoz hozzáilleszti. Kufeké gyermeklisztje az ő fehérje- és sótartalma által a csont- és izomképződést legkedvezőbben előmozdítja és ezáltal a betegségek sorozatának mintegy hathatós védelmet nyújt, melyektől a gyermekek a legzsengőbb koruktól kezdve sújtva vannak.

VOMDAI

ÉZETE

RUES

nija

OMDÁJÁT

nemü

VÁNYOK

nint =

YZESI

ETÉSI

YAK:

VYOK

ZÉKEK

POK *

RATOK

EK =

RACIOK

LAT

VÁNYOK

TÁSOK

BÁLYOK

ELEK

AFIKOK

ÉKOK

OMÁSSAL

VELEK

IASZOK

ARTYÁK

ILÁK *

ÜZLETI

RVEK ::

NTÉSEK

GYEK

ses,

rs,

tos

nyos

ésére.

SZTEKU

R-

ZER-

* A kor

kereskedők nemrég föltekhez az irányzóvetkezéteket a miniszter megkövetkezőleg ügyében az ügyvé, mely nyersanyag-segítségekben kijelentette a nem teljesít

* Oriás t

AMERICAN mely körülzött, termésmásodpercze 427 méter (csapágytól széles. Az egy tengelyé járó-kerékét, a melyre föl Ez áram voltra transznélkül vezet Montreal város legkülönféléltűtésre, gépvasút kocsij

* Felmo

lesztéses jelzaloglevél-kébiztosítani, adós a törlessem fizethetmatozó köleszabadulhat, a kir. kúria stornódj me is visszafizet a követelést mindazon t má régebb fel ingatlan ezeknek ig alacsonyab is, ha az ad lejárat előtt

* Új re

a vármegye ügyében új teti a hatós Fiume felé felé. Mióta gokkal egy Hamburg

*Az ar

tek: Belyis Vagner Ar Marczin Jé Irén izr., Rózi r. k. Szedlák Jé h. ev., 4 B. Han Mih. Hazassága r. kath., rey Szedlák Ar Betti izr.; B

Hazai f

Hreblay Er alatt 10 sz nek, tenés tanítsa öke

Most k közlivalan volt a ma ben minde birtokába tekintetbe

E mu

Baromfite nyórú kép

Tartalm baromfite náról. Gaz

* **A kormány a szövetkezetekért.** A magyar bórkereskedők kongresszusa — mint lapunknak írják — nemrég fölterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez az iránt, hogy az állam a felvidéki bórriparosok szövetkezetétől vonja meg a támogatást és a szövetkezeteket a nemtagoknak való elárúrástól tiltsa el. A miniszter most mindakét ügyben döntött, még pedig következőleg: Az ipari szövetkezetek állami támogatása ügyében az országos ipartanács álláspontját teszi magáévá, melynek megfelelőleg viszonyaink között az ipari nyersanyag-beszerező szövetkezeteket a felvidéki állami segítségben részesítendőeknek tartja. A másik kívánságra kijelentette a miniszter, hogy törvényes alap hiányában nem teljesítheti.

* **Óriás turbina.** Óriás turbináról ad hírt a SCIENTIFIC AMERICAN nevű folyóirat. Ezt a rengeteg vízimotort, a mely körülbelül a legnagyobb az eddig építettek között, természetesen Amerikában állították föl. A gépen másodpercenként másfélszer köbméter víz folyik, mely 427 méter magasról esik. A turbina 825 m. hosszú (csapágytól csapágyig), tíz méter magas és 675 méter széles. Az egész gép súlya harmincezer kilogramm, ebből a tengelyé magáé tizennyolcezer, míg a bronzból készült járó-keréké kilencezer. A motor 10,500 lóerőt szolgáltat, a melyet elektromos-áram termelésére használnak föl. Ez áram 2200 volt-feszültségű, de azután ötvenezer voltra transzformálják föl, hogy számbajöhető veszteség nélkül vezethessék el a 135 kilométer távolságra fekvő Montreal városába. Itt ezt a termelt elektromosságot a legkülönbözőbb czélokra használják, és pedig világításra, fűtésre, gép hajtására stb., sőt még a városi villamosvasút kocsijait is az mozgatja.

* **Felmondhatatlan kölcsönök konvertálása.** A törlesztési jelzőkölcsönökkel foglalkozó pénzügyintézetek záloglevél-kölcsönök kamatoztatását olyképpen szokták biztosítani, hogy a kölcsönkövetvényben kikötik, hogy az adós a törlesztési idő lejáratá előtt még felmondás mellett sem fizetheti vissza tartozását, úgy, hogy a drágább kamatozó kölcsöntől ilyen kikötés mellett az adós nem szabadulhatott. Nemrég hozott 336/1904. sz. ítélettel a kir. kúria kimondotta, hogy ilyen kikötés dacára a stornódíj megfizetése mellett a törlesztési kölcsön előbb is visszafizethető és ha az adós kívánja, a hitelező intézet a követelést visszafogadni tartozik. E kúriai határozat mindazon birtokosokra bir nagy jelentőséggel, a kik már régebben, mikor a pénz még drágább volt, vettek fel ingatlanokra ilyen kikötés mellett kölcsönt, mert ezeknek így alkalom nyílik arra, hogy konverzióval alacsonyabb kamatlábú új kölcsönt szerezzenek akkor is, ha az adóssági okirat szerint sem felmondásnak, sem lejárat előtti visszafizetésnek helye nem volna.

* **Új rendelet a kivándorlásról.** A belügyminiszter a vármegyei és városi törvényhatóságokhoz a kivándorlók ügyében újabb rendeletet intézett. A miniszter figyelmezteti a hatóságokat, ügyeljének arra, hogy a kivándorlók Fiume felé vegyék útjukat, nem pedig a német kikötők felé. Mióta ugyanis a Cunard-Line a német hajózással egyezséget kötött, a legtöbb kivándorló Bréma, Hamburg kikötőiből induló hajókra igyekezett.

* **Az anyakönyvi hivatal heti kimutatása.** Születtek: Belyis Verona róm. kath., Lazor János g. kath., Vágner Anna r. kath., Konstantinovic Verona g. kath., Marczin József r. kath., Jancsus Mária r. kath., Stehr Irén izr., Rothmann (halva) izr. — *Meghaltak:* Hajtás Rózi r. k., 6 hónapos; Zemlik János r. k. 1 hónapos Szedlák Jolán gör. kath., 17 éves; Bobrik Mária ág. h. ev., 4 hónapos; Kovalyik István r. kath., 39 éves; Baran Mihályné g. kath., 27 éves (gyerekágyban). — *Házasságot kötöttek:* Káldy Imre ev. ref., Verdon Irén r. kath., reverzális a nő részére; Hrobkó István r. kath., Szedlák Anna r. kath.; Grünvald Bernát izr. és Knobel Betti izr.; Kapy Gyula ág. h. ev. és Neumann Teréz r. k.

IRODALOM.

Hazai fejlődő baromfitenyésztésünk sokat köszönhet Hreblay Emil állattenyésztési felügyelőnek, a ki nyolcz év alatt 10 szakmunkát adott a magyar baromfikedvelőknek, tenyésztőknek és gazdáknak kezébe, hogy megtanítsa őket a helyes baromfitenyésztés minden fogására.

Most legújabb munkájával azonban Hreblay oly közkívánalomnak tett eleget, a mely régtől fogva vágya volt a magyar tenyésztőknek, t. i. az, hogy egy könyvben mindent feltaláljon s néhány koronáért oly munka birtokába jusson a tanulni vágyó, a melyből minden tekintetben pontos útmutatást nyerhet.

E munka Hreblaynak e napokban megjelent «Baromfitenyésztés» cz. s 280 lapra terjedő, 115 gyönyörű képpel ellátott könyve.

Tartalma a következő: Általános tudnivalók a baromfitenyésztők czéljáról s a baromfitenyésztés hasznáról. Gazdasági baromfiak: Tyúkok. A gyöngytyúk.

Ludak Kacsák. Pulykafajták. Külföldi baromfi-fajták. A tyúktenyésztés. A lúdenyésztés. A kacsatenyésztés. A pulykatenyésztés. Piacra való előkészítés és értékesítés. Baromfibelegések és azok gyógyítása. Függelék. E munka ára 3 kor. 20 fill. Megrendelhető Hreblay Emil állattenyésztési felügyelőnél, Rákosliget, V. 3. szám.

Felolós szerkesztő: Dr. Raffay Ferencz. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

Menyasszonyi selyem 85 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig méterje minden színben. — Bérmentve és már elvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték forduló postával. *Henneberg selyemgyáros, Zürich.*

NYILTTÉR.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használtatik **vese, húgyhólyag és köszvénybántalmak ellen, húgydara és vizeletli nehézségeknél, a cukros húgyárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.**

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Elő rangu gyógyviz és diatetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgysavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator forrás igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/3 literes palack	32 fillér
3/4 " "	40 " "
1/1 " "	48 " "
Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakban vétetnek vissza:	
1/3 literes palack	6 fillér
3/4 " "	7 " "
1/1 " "	8 " "

MATTONI FÉLE BUDAI KESERÜVIZ
legjobb hajtószer.
Kapható minden gyógyszerárakban és süszerkereskedésben.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Coza-porból. Kávé, tea, étel- vagy szeszitalban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Coza-por többet ér, mint a világ minden szobeszedé a tartózkodásról, mert csodálatos ellen-szennévessé teszi az iszákosság és szeszitalt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér vagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

A Coza a családok ereit bekötötte ki ismét, sok sok ezer férfi a szegény- és becsületességét megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó útra és szerencséségre segítette és sok embernek életét számos évvel meg hosszabbította.

Az intézet — mely a Coza-por tulajdonosa — mindazoknak, kik kívánják, egy próbadagot és egy köszönőírassal telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kérésedülni, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE
(Dept. 44.),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

INGYEN PRÓBA 44. sz. Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intéz. nek. (Levelek 25 fill., levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendő.)

3694—1905. ksz.

Hirdetmény.

Eperjes sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a városi közbiztonság f. évi augusztus hó 1-ő napján nyílik meg és adatik át a közhasználatnak, s hogy ugyanezen a napon lép életbe a közbiztonság használatáról, továbbá a húsvizsgálatról és húsmérésről alkotott városi szabályrendelet.

Ezen naptól kezdve szarvasmarha, bivaly és borjú minden esetben, juh (bárány), kecske (gödölye) és sertés (malacz) pedig ama esetben, ha közfogyasztásra vannak szánva, csakis a közbiztonságon levághatók.

A vágóhídi díjak és a fogyasztási adó a városi házipénztárnál, illetve a városi fogyasztási adókezelőirodában előzetesen lefizetendő és az azok lefizetését igazoló bécza a marhalevéllel együtt az állatnak a vágóhídra történő beállítása alkalmával a városi állatorvosnak átadandó.

A vágóhídi díjak — beleértve a vágóhídi istállónak 24 órán át való használatát, továbbá a vágatási és szemledíjakat, valamint a bémosó-helyiségnek, bór-száritóknak, mázsálónak stb. használatát — a következők:

1. hat hónapnál idősebb szarvasmarha után 5 K. — f.
2. borjú után . . . . . 1 „ 60 „
3. sertés után . . . . . 3 „ — „
4. süldő (20 kg.-ig) . . . . . 1 „ 50 „
5. juh és kecske után . . . . . — „ 50 „
6. bárány, gödölye és szopós malacz után (14 kg.-ig) . . . . . — „ 15 „

A vágás ideje és rendje a következőkben állapítatik meg:

I. Szarvasmarha-vágatás.

Márczius hó 1-jétől október hó 31-ikéig délutáni 2 órától 5 óráig, november hó 1-jétől február hó végéig délutáni 1 órától 4 óráig.

II. Borjú, sertés, kecske, juhok vágatása.

Egész éven át délutáni 1 órától 5 óráig. Sátoros-ünnepek, vagyis húsvét, pünkösd és karácsonyi ünnepek második napján, valamint úrnap- és vasárnapokon reggeli 7 órakor, azon megjegyzéssel, hogy reggeli 8 órára minden levágandó állatnak le kell vágva lenni, mert ezen időn túl a további vágatás nem engedélyeztetik.

Szükség esetén a rendőrkapitánynak beleegyezésével a városi állatorvos — mint a közbiztonság felügyelője — kivételesen a délelőtti és esteli órákban is engedélyezheti a vágatást.

A vágóhíd kötelező használata alól egyedül kivételt képez a kényszervágás esete, de ez esetben is az állat a városi állatorvos által szabályszerűleg megvizsgálandó és annak húsa akár köz- akár magánfogyasztásra, csakis a városi állatorvos engedélye mellett bocsátható.

Kényszerlevágás esetén — ha a levágott állat húsa közfogyasztásra kiadatik — a fentebbi vágóhídi díjak, különben, t. i. magánfogyasztás esetében, csupán következő orvosi díjak fizetendők az állat tulajdonosa által:

1. egy szarvasmarha után . . . . . 1 K. — f.
2. egy sertés után . . . . . — „ 40 „
3. egy borjú után . . . . . — „ 30 „
4. egy gödölye, bárány vagy malacz után — „ 10 „

A városon kívül, illetve más községben leölt állatok húsa csakis szabályszerűen kiállított származási igazolvány és annak helyhatósági (állatorvosi) igazolása mellett, hogy az állat leölés előtt és után megvizsgálva, egészségesnek találtott, hozható be közfogyasztás czéljából a városba; ily behozott — leölt — állatok után a fentebbi vágóhídi díjak fizetendők.

Eperjes sz. kir. város tanácsának 1905. július 17-ikén tartott üléséből

Krayzell Aladár s. k., polgármester.

Hoffmann József s. k., főjegyző-h.

Geschmackvolle, elegante und leicht ausführbare Toiletten.

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“.
Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modebildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährlich: K. 3.—, = Mk. 2.50.

Gratisbeilagen:

„Die praktische Wiener Schneiderin“ und „Wiener Kinder-Mode“ mit dem Beiblatt „Für die Kinderstube“.
Schnitte nach Mass.

Als Begünstigung von besonderem Werthe liefert die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach Mass für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Ersatz der Spesen von 30 h = 30 Pf. unter Garantie für tadelloses Passen. Die Anfertigung jedes Toilettestückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht. Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und der Verlag der „Wiener Mode“, Wien, VI/2, unter Beifügung des Abonnementsbetrages entgegen.

Jó házból való fiú tanonczul

felvétetik
Kónya Miklós fűszerüzletében
Eperjesen.

Cservenka Natália „Medulin“-ja

törv. védett, a magas minisztérium által engedélyezett hajápoló-víz. Kipróbált ártalmatlan és úgy öreg-, mint fiataloknál csodaszzerű hatású növény-vegykészítmény, mely időközönként használva, pompás hajnövést eredményez, fejkorpát megszüntet, a haj hasadását és korai őszülését meggátolja

Ára 4 korona.

Kapható az egyedüli feltalálónál:

Cservenka Natáliá-nál, Szepes-Igló.

459. szám.

Árverési hirdetmény.

Nagysáros nagyközség tulajdonát képező úgynevezett «Bikos»-erdőben az 1905. év telén termelt következő, döntött állapotban lévő kész faanyag helyét, Nagysáros községben a község házában, még pedig itten bármikor megtekinthető számozási és közbizási jegyzékhez képest 1800 ürm. kemény vegyes tűzifa, 406 rakat galy, valamint «Kecskehát»-erdőben 100 rakás gyérintett vesszőfa 1905. évi augusztus hó 2-ikán délelőtt 9 órakor el fog adatni.

Kikiáltási ár 456 korona.

Árverelni kívánók felhivatnak, hogy 457 kor. bánatpénzzel ellátva, a fenti helyen és időben jelenjenek meg, vagy egy korona bélyeggel ellátott és 457 kor. bánatpénzt tartalmazó, kellően lepecsételt zárt írásbeli ajánlataikat — a melyekben a megajánlott vételár számokkal és betűkkel tisztán kiirandó, s a melyben határozottan kiteendő, hogy ajánlattevő a szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti — ez árverés napjának délelőtt 9 órájáig nyújtásáig be.

A szerződési feltételek Nagysáros nagyközség előjáróságánál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Utóajánlatok, vagy olyanok, melyek a kikötött feltételeknek meg nem felelnek, figyelembe vétetni nem fognak.

Nagysáros, 1905. július 11.

Cserépy János s. k.,
községi jegyző.

Máthé Gábor s. k.,
bíró.

„Zaehlerlin“

mint utolérhetlen, valóban nagyhatású rovarirtó.
Azonban csak az üvegben levőt vásároljuk!

Kapható Eperjesen:

Barts E. gyógyszer., Bein Simon, Bohrand J. V., Dahlström Károly, Diamant Fülöp,	Duschnitz Ármin, Feldmann Adolf, Fried Simon, Gallotsik J. V., Gärtner Ignác	Glücksman Mór, Holénia Béla, Holländer Samu, Klein Ferencz, Kónya Miklós,	Lefkovits Emil, Mikolik István, Molnár I. gyógyszer., Neumann B. Öv., Schönfeld Izidor,	Sváby Ferencz, Trosztler Kálmán, Vomberg István, Wenczel István.
--	--	---	---	---

— Ezenkívül a vidéken mindenütt vannak raktárak, hol a Zaehlerlin-fáragasz ki van téve. —

5301. ügyszám.

Árverési hirdetmény.

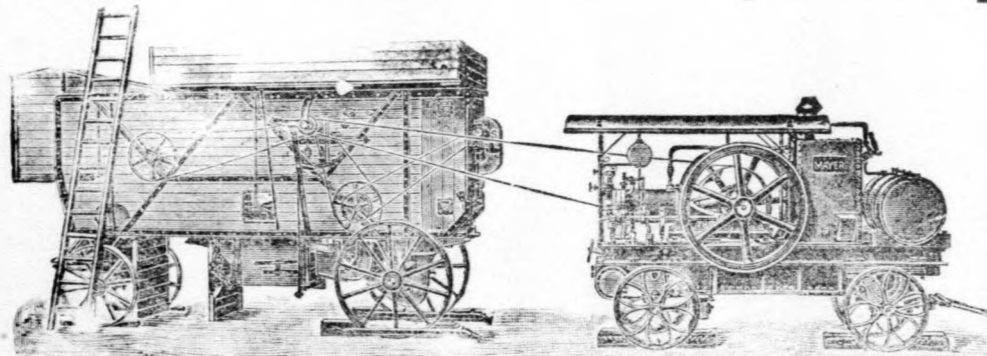
Közhirre teszem, hogy Neuwirth Jakab fanagykereskedő, budapesti lakos megkeresése folytán *Imbach Salo* felsőszilvénai gleiwitz lakos, késedelmes vevő veszélyére és költségére 33,000 (harminzháromezer) kubikláb, jegenyefából ácsolt gerendák a helyszínén, *Héthárs* község vasúti állomásán folyó 1905. évi július hó 28. (huszonnyolcadik) napján délutáni 3 órakor készpénzfizetés mellett, nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Eperjes, 1905. évi július 18-ikán.

Dr. Herczogh Árpád s. k.,
k. községi jegyző.

„MAYER“-gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság, Szombathely.
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.
Készít mindennemű
Gazdasági gépeket, kitérő szerkezetű Benzin- és szivó-gázmotorokat 2-50 lóerőig.
Benzin-motoros cséplőkészletek.
Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítéssel: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató- és kaszáló-gépek magyarországi kizárólagos képviselőisége.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kiváratra minden szükségletre külön költségvetés.

Nyomatott Kósch Árpád könyvnyomtató-intézetében Eperjesen.

16—20 méter tűzfelületű kazánok,
2 előmelegítő, hat löerejű gőzgep. takarmány-
tűllesztő, szeszrect ficator, Henze-paro jó
állapotban, üzemelhagyás miatt, egyenkint
olcsón eladó.

Benczúr Emil Jekelfalván,
posta Margitfalva.

A „Pesti Napló“
új karácsonyi ajándéka.

Modern Magyar Festőművészek

a címe új kiadványunknak,
melyet 1905. évi karácsonyi ajándékul szántunk
t. előfizetőinknek.

Ez új ajándékunk, noha folytatása és kiegészítő része lesz a „Magyar Festőművészet Album“-nak, mégis mint teljesen önálló mű, gyönyörű foglalata lesz a modern magyar festőművészet remekének.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a magyar irodalmat és magyar művészetet szolgálták, nagyszabású és nagyértékű dísművek szépségszerű példányokkal terjesztve el a magyar költészet és festőművészet nagyjainak alkotásait. A remekművek e díszes sorozatát folytatja most a Pesti Napló új és minden eddigi ajándékát túlszárnyaló dísművel: a **Modern Magyar Festőművészek-eket.**

Ötven nagyszabású festményt szemelünk ki a modern magyar festők alkotásaiból, nagyrészt mesteri kivitelű műlapokon és gyönyörű, több színnyomású képekben.

Ezenkívül be fogjuk mutatni e műben jelesebb festőink vonzóna megírt életrajzát. A szöveget, a mely a modern magyar festőművészet történelmét fogja tárgyalni, elsőrendű esztétikusaink könnyed előadásában, színes képek és rajzok fogják tarkítani. Albumunk külső formájában is követni fogja eddigi törekvéseinket és a magyar könyvkötőművészet újabb alkotása lesz.

Ezt az új, páratlan dísz ajándékunkat megkapja karácsonyra állandó előfizetőinkön kívül minden új előfizető is, a ki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a „Pesti Napló“-ra előfizet — Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető.

Előfizetési ár: 1 évre 28 kor., 1/2 évre 14 kor., 1/4 évre 7 kor., 1 óra 2 kor. 40 fill.

Mutatványszámot szívesen küldünk.

Tisztelettel
a „Pesti Napló“ kiadóhivatala.

Vezérszó: Minden darab szappan a **Schicht** névvel; tiszta és ment káros alkatrészekből.
Jótállás: 25,000 koronát fizet **Schicht György** cég *szeszrect* bárány, a ki belőze yitja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros levertéket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(Szarvas- vagy kulcs-szappan)

Megtakarít pénzt, időt és fáradságot.
A ruhát kiméli és megóvjá.

Mindennemű ruha és mosási módszer részére a legjobb és legolcsóbb. Hőfehér ruhát ad. A színeket emeli, fénylővé és világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht“ névvel és a szarvas- vagy kulcs-védjeggyel legyen ellátva.

Igazi úrinő

arcának, keblének, kezeinek ápolására sohase használjon mást, mint a világhírű, 1885. óta törvényesen védett

KRIEGNER-féle

Crème de Marguerit-et.

Ezen nagyszerű készítményt kiváló tulajdonságai miatt számosan utánozzák; ez okból óva intem a n. é. közönséget a silány utánozatoktól.

Kérjen mindig határozottan KRIEGNER-féle!

A Crème de Marguerite előnye, hogy mindennemű fém- és festőanyag mentes, tehát teljesen ártalmatlan. Így évek óta használta sem támadja meg egészségét. Ártalmatlanságát hatóságai bizonyítvány igazolja.

Eredeti nagy tégely 4 kor. — Próbátégely 1 kor.

Kriegner György gyógyszer-tára a „Magyar koronához“
BUDAPEST, VIII., KALVIN-TÉR.

Diszkrét postai szétküldés naponta!

E

Előfizetési ár
negyedévre 2
Hirdetési díj: Három
tesért

A villa

Itt-ott hűsz
barátom imígy
meg, mi lesz
gyakorlati alk
mosan fog ha
dolgoznom a v
már magamho
főleg olyanko
vonult el lelk
sorozata Teh
tett kérdésre
idő, mikor a
20 krajczárér
ban, mint vásá
gyertyát vagy
Nagyon m
az én baráton
hogymire al
tásonat. Pers
az áramgyűjtő
ben a villamo
időben kényel
doltam én ak
látzó nyilatko
a világ és vele
alkalmazása is
abba a kellen
lettem volna
nyilatkozatom
nálunk szó s
meg az említ
már máshol
nagyon távol
suljon csakn

AZ «EPE

Barango

Csorbai-tó—Vado

Itt

Csak egy t
lehetővé tegyü
koszorus írónk
egyik regényéb

«Milyen a t
zöld, az átellet
tartják, a nap
nevetés ez. M
haragos zöldre
színet adja vis
éj, fekete tükr
lagok; egy-egy
vadmadár ezü
fordított menn
előtünik a tele
szem, fehér kő
alakot mimely
minden ok nélk
péből, egymás
a hegyoldal m
pedig egészen
beevezünk raj
hanem kristály
Ezen a he
a magashegyi